

socialmedicinsk tidskrift

fyrtiosjunde årgången feb 1970 häfte 2

Industrivägen 13, Solna. Tfn 08/83 20 83

Postadress : Fack, 104 01 Stockholm 60

Postgiro 11 79

Allmän redaktion :

Claes-Göran Westrin, redaktör och ansvarig utgivare

Axel Gisslén, biträdande redaktör

Brita Bahrton, redaktionssekreterare

Redaktionsutskott :

Ragnar Berfenstam, professor i socialmedicin, Uppsala

Per Bjurulf, professor i socialmedicin, Linköping

Lars Bremberg, direktör, Stockholm

Bengt Hedlén, socialdirektör, Malmö

Olle Höök, professor i medicinsk rehabilitering, Göteborg

Gunnar Inghe, professor i socialmedicin, Stockholm

Bertil Johansson, barnavårdsdirektör, Örebro

Bengt Lindegård, professor i socialmedicin, Göteborg

Gunnar Lindgren, professor i socialmedicin, Lund

Birger Starck, socialchef, Sundsvall

Georg Svahn, avdelningschef, Göteborg

Akademiska utbildningsuppgifter som socialt och medicinskt utvecklingsarbete

Efter en lång serie av temanummer presenteras härmed en utgåva av SMT, som hämtat sitt stoff från de mest skilda områden. Härvid har den tvärvetenskapliga prägeln på den socialmedicinska problematiken kommit att bli särskilt accentuerad. Bidragsgivarna har inte endast anknytning till de stora centrala komplexen socialvård, socialmedicin och medicinsk rehabilitering men därutöver även till odontologi, nationalekonomi, sociologi samt kliniska specialiteter som psykiatri, ortopedi och hud- och könssjukdomar.

Ett, om man så vill, nästan temabetonat formellt inslag förtjänar emellertid att särskilt uppmärksammas. Inte mindre än tre av artiklarna bygger på undersökningar och utredningar, som genomförts av studenter under deras akademiska grundutbildning. Och en fjärde artikel har till ämne frågan, hur de utredningar som i utbildningssyfte genomförs i olika högskolor skall kunna samordnas med det praktiska samhällsarbetets intressen.

Ett av studentarbetena bygger på en seminarieuppgift i huvudkursen i socialmedicin i Göteborg och avhandlar socialmedicinska synpunkter på könssjukdomarnas utbredning. En annan artikel är baserad på en trebetygsuppsats i sociologi, utarbetad i samarbete mellan sociologiska institutionen och rehabiliteringskliniken vid lasarettet i Lund; dess ämne är attityder och värderingar med avseende på de handikappade. En tredje artikel bygger på en trebetygsuppsats i förvaltningsekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm, tillkommen i samarbete med odontologisk expertis. Den är på sitt område en konkretisering av en

problematik som från allmänna aspekter analyserades i SMT 6/1969, nämligen frågan om ekonomiska aspekter på vårdproblematiken.

När det gäller seminarieuppsatserna i socialmedicin bygger publiceringen i SMT på en numera ganska långvarig tradition, som vi hoppas ytterligare skall kunna utbyggas och befästas. Ifrågavarande arbetsuppgifter måste visserligen i regel få en ganska elementär prägel. Men de kan också ofta innebära en särskild fräsch attityd till problemen och dessutom innefatta litteraturoversikter etc. av en typ, som kan vara svårt att hitta motsvarigheten till på andra områden av samhälls- och vårddebatten.

Även publiceringen av trebetygsuppsatser och licentiatsavhandlingar från olika samhälls- och beteendevetenskapliga discipliner har i stigande utsträckning förekommit i SMT på senare år. Denna tendens är stimulerande från två aspekter. För det första erbjuder den en typ av tvärvetenskapligt stoff, som det finns ett allt mer trängande behov av. För det andra demonstrerar den det glädjande förhållandet, att den akademiska isoleringen verkligen håller på att brytas.

Särskilt eftertryckligt framkommer detta i Thore Anderssons beskrivning av samarbete mellan Socialförvaltningen och Socialhögskolan i Göteborg, där man byggt upp en modell som samtidigt skall kunna tillgodose högskolans behov av forskning och utbildning och samhällsapparatusens behov av utvecklingsarbete.

En samlarbetsmodell av denna typ har väl egentligen tidigare huvudsakligen existerat inom den medicinska utbildningen — där den kliniska forskningen länge kunnat dra nytta av arbetet på olika utbildningsnivåer. Det är av ett visst intresse att observera att det funnits en viss tendens att underskatta den betydelse som detta "utvecklingsarbete" haft för den praktiska sjukvården. Härvidlag synes attityden vara mer engagerad och realistisk på de samhällsområden där man tidigare inte varit bortskämd med att ha en inbyggd forskning.

Liknande typer av samordning mellan forskning, utbildning och praktisk verksamhet bör dock rimligen vara aktuella på alla akademiska områden med anknytning till den sociala verkligheten. Jag tror knappast heller, att man kan över-skatta betydelsen av att en sådan samordningsverksamhet snarast och i största möjliga utsträckning kommer igång. Man kan bara peka på en liten fördel: en samordning av denna typ ger automatiskt samhället tillgång till en konsultverksamhet, som kan skräddarsys och fungera på högsta nivå — samlarbetsformer som a priori ter sig betydligt mer lovande än nu florerande, allsköns kommersialiserad konsultverksamhet.

För SMT:s del är bara att tillägga, att vi är angelägna om att bidra med att sprida informationen från sådan utvecklingsverksamhet. Det synes i dagens läge sannolikt, att detta kommer bli en allt väsentligare del i SMT:s verksamhet som en tidskrift för fortbildning och debatt på det sociala och socialmedicinska området.

CGW

Narkomanvårdskommitténs slutbetänkande

Narkomanvårdsfrågorna har under det senaste året uppmärksamrats i förhållandevis ringa — utan tvekan alltför ringa — omfattning i SMT:s spalter. Nils Bejerots och Ingvar Svenssons värderingar i detta nummer av narkomanvårdskommitténs slutbetänkande erbjuder tillfällen att reparera denna bristande bevakning.

Det behöver väl inte understrykas att ytterligare inlägg är välkomna beträffande denna mycket viktiga sociala och socialmedicinska problematik.

CGW